

SBR en Softwareleveranciers: geen bron van innovatie

Mei 2014, Gerard Botteman (GBNed), Menno Kooreman (SRA) en Jaap Wassink (Extendum)

Sinds de overheid in 2004 de invoering van SBR in Nederland heeft opgepakt (indertijd onder de naam NTP) moest er uiteindelijk in 2013 een verplichtstelling aan te pas komen om de SBR berichtenstroom op gang te brengen. Vele jaren van verkenning en pilots gingen daar aan vooraf. Nu, tien jaar na dato maken we de (tussen)balans op van de adoptie van SBR. Uit een rondgang langs de Nederlandse softwareleveranciers blijkt dat SBR slechts in beperkte mate wordt omarmd en dat de verplichtstelling de belangrijkste drijfveer is.

De gezamenlijke koepelorganisaties voor administratie-, accountantskantoren en fiscale dienstverleners deden samen met GBNED onderzoek naar de status van SBR binnen standaard softwaresystemen. Aan ruim vijftig softwareleveranciers is gevraagd mee te werken aan een schriftelijke inventarisatie. Ongeveer veertig leveranciers hebben daar hun medewerking aan verleend waarna met nog vier leveranciers een aanvullend gesprek plaats vond.

Inventarisatie

Vanuit de inventarisatie onder de ruim vijftig softwareleveranciers van boekhoud- en rapportage-software hebben 36 leveranciers gereageerd. Deze inventarisatie levert het volgende beeld op van aanwezige SBR/XBRL-rapportages binnen de standaard software.

Aanwezige SBR rapportage	Aanwezig	Verwacht	Niet aanwezig
IB/Vpb	7	-	29
BTW/ICP	22	1	13
Jaarrekening publicatiestukken	10	4	22
Jaarrekening inrichtingsstukken	4	3	29
Kredietrapportages	9	4	23
CBS-opgaven	2	5	29
Overigen	2	1	33

(stand per 25-4-2014, kleine correcties voorbehouden).

Waar SBR staat voor het proces is XBRL de onderliggende techniek. Voor het gemak spreken we in dit artikel over SBR rapportages, waarmee we zowel techniek als proces bedoelen.

IB/Vpb

Geconcludeerd kan worden dat alle fiscale aangiftesoftware voor IB/Vpb gereed is voor SBR. Dat is niet onverwacht, want 'niet aanwezig' zou vermoedelijk het einde zijn geweest van de betreffende software.

Naast de aangiftesoftware zijn ook vanuit boekhoud- of rapportagesoftware enkele initiatieven geweest om, met name de Vpb-aangifte, vanuit de eigen software in SBR samen te stellen. Als dit laatste al toegepast wordt door fiscaal intermediairs, dan zeker niet op grote schaal. De 29 leveranciers in de kolom 'niet aanwezig' hebben betrekking op leveranciers van boekhoudsoftware die geen aangiftesoftware voor de IB/Vpb leveren en dit ook niet van plan lijken.

BTW/ICP

Verreweg de meeste boekhoudpakketten bieden de mogelijkheid om elektronisch aangifte via het SBR-kanaal te doen. Bij een aantal softwareleveranciers blijft men voor de BTW-aangifte en de ICP-opgave echter aangewezen op het persoonlijk domein bij de Belastingdienst.

Jaarrekening publicatiestukken

Dit betreft met name de bekende rapportagesoftware (van leveranciers als CaseWare, Infine, Pro Management en UNIT4) die hun software geschikt hebben gemaakt voor SBR en elektronische publicatie bij de Kamer van Koophandel.

Direct vanuit boekhoudsoftware de jaarrekening opstellen in SBR én elektronisch publiceren is nauwelijks aan de orde. Portaaltoepassingen kunnen in die situaties als doorgeefluik fungeren.

Jaarrekening inrichtingsstukken

In het kader van de administratieve lastenvermindering voor het MKB is het sinds een paar jaar ook toegestaan de inrichtingsstukken in te dienen bij de Kamers van Koophandel. De inrichtingsstukken bevatten ook meer informatie die voor benchmarks interessant kunnen zijn. De inventarisatie wijst uit dat er nauwelijks software is om de inrichtingsstukken via SBR samen te stellen.

Kredietrapportages

Minder dan tien softwarepakketten bieden een kredietrapportage voor de bank in SBR. Controle in de praktijk zal uitwijzen dat bij nog minder leveranciers SBR-kredietrapportages daadwerkelijk operationeel is in de praktijk.

CBS-opgaven

De uitslag spreekt voor zich. Twee leveranciers geven aan CBS-opgaven in SBR te leveren. Het CBS is in staat om opgaven die via SBR worden verzonden te ontvangen en verwerken. In de praktijk worden er echter nog geen opgaven via SBR ontvangen.

Het CBS spant zich in om de huidige obstakels weg te nemen waardoor de stroom vergroot kan worden, onder andere door te werken aan een SBR-oplossing met een portaal. Ook wordt de taxonomie uitgebreid, zodat deze de volledige informatiebehoefte van de bestaande vragenlijsten afdekt.

Overigen

Naast de SBR verplichtingen geven alleen Reeleezee en Pro Management aan ook op andere terreinen in SBR te ondersteunen. Zo rapporteert Reeleezee in SBR richting het Bedrijfschap Horeca. Pro Management biedt sinds eind mei SBR importfaciliteiten voor benchmarking en geeft aan klaar te zijn voor SBR rapportage binnen het onderwijs als het onderwijs er klaar voor is.

Sommige leveranciers melden geen weet te hebben van 'overige' SBR-rapportages. Kennelijk beperken zij zich tot de SBR verplichtingen en zullen uit zich zelf geen ontwikkelingen op SBR gebied initiëren.

SBR ontwikkelagenda

Naast een inventarisatie van de aanwezige SBR rapportages vroegen we de softwareleveranciers ook welke nieuwe SBR -functionaliteit zij de komende twee jaar op de ontwikkelagenda hebben staan?

Zo'n twintig softwareleveranciers hebben deze vraag positief beantwoord, waarbij ook hier het voldoen aan de verplichtstelling duidelijk de overhand heeft. Zo worden genoemd:

- De invoering van NBA-Assurance.
- Suppletie aangifte via SBR.
- Publicatiestukken KvK.
- Kredietrapportage banken.
- Loonheffing als deze overgaat naar het SBR-formaat.

Minder dan tien leveranciers hebben meer algemene en/of niet verplichte SBR -functionaliteit op de ontwikkelagenda staan.

Het gaat dan om zaken als:

- Uitbreiding van taxonomieën en rapportages.
- Importeren van XBRL-documenten.
- Voor de gebruiker leesbaar maken (renderen) van XBRL-documenten.
- Aansluiting bij benchmarks; de eerste intermediairs hebben XBRL ontdekt voor de adviesmarkt. Zo getuige ook het artikel 'XBRL voor adviesmarkt' in Accountant, maart 2014.
- Ondersteuning van de Horeca taxonomie in relatie tot kassasoftware.

Overige SBR ontwikkelingen

Van de tien leveranciers die verder kijken dan de verplichtstelling en SBR actief hebben opgepakt, hebben we de voorgenomen ontwikkelingen in onderstaand schema weergegeven.

Leverancier	Toelichting ontwikkeling SBR/XBRL functionaliteit komende 2 jaar
Accept Development	<ul style="list-style-type: none">• Verder uitbouwen van de functionaliteit van de SBR Verwerker.• Toevoegingen van diverse reports (taxonomieën). Ook van instanties die in de toekomst zich met SBR bezig gaan houden.
CaseWare Nederland ¹⁾	Import van XBRL instance files, rendering van XBRL instance files.
CreAim	Kredietrapportage banken: 2015
Make Life Easier (MLE)	<ul style="list-style-type: none">• Aansluiting bij Online benchmark platform van het SRA.• Deelname aan de pilot SBR-assurance met MLE controle geïnitieerd door Logius en de NBA.• Uitrol van de kredietrapportage-module.
PinkWeb	<ul style="list-style-type: none">• O.m. functionaliteit rondom SBR Assurance (verklaringen): pilot voor de zomer (2014).
Pro Management	<ul style="list-style-type: none">• Wij zijn klaar voor het onderwijs (wanneer onderwijs er klaar voor is).• Onderhanden is SBR voor middelgrote bedrijven (2015).• SBR-berichten voor CBS-statistieken worden via een App aangeboden (2e helft 2014).• Importfaciliteit SBR-instances van derden voor benchmarking (mei 2014). Benchmarking op basis van verzamelde SBR-berichten op SBI-codes (mei 2014) en ontsluiting via app's en webapplicatie.• SBA voor fiscale berichtuitwisseling voor BTW en ICP (juni 2014). Suppletieaangifte BTW (juli 2014).• Koppeling NBA assurance (1e kwartaal 2015).
Reeleezee	<ul style="list-style-type: none">• Ondersteuning voor de NBA taxonomie voor alle verklaringen.• Ondersteuning van de Horeca taxonomie o.a. met de Reeleezee kassa producten. Ondersteuning en presentatie van alle SBA's, Voorlopige aangiften, Uitstelregeling en toeslagen.

¹⁾ CaseWare biedt wel de mogelijkheid om SBR-rapportages samen te stellen, maar niet om deze direct vanuit hun software elektronisch in te dienen bij uitvragende instanties. Voor dit laatste bent u aangewezen op (communicatie)software van derden.

Gesprekken met softwareleveranciers

Om meer inzicht te krijgen in de visie van SBR hebben we met een viertal softwareleveranciers aanvullend gesproken waarbij de volgende vragen zijn voorgelegd:

- Wat is voor u de essentie van SBR/XBRL?
- Welke schakels in de rapportageketen profiteren het meest van SBR/XBRL? En welke het minst? En wat verwacht u hiervan in de toekomst?
- Wat is voor uw bedrijf de business case van SBR?
- Vindt u dat het volledige potentieel van SBR al is/wordt benut? Zo nee, wat ontbreekt er nog en hoe komt dat?

Voor deze gesprekken hebben we de volgende leveranciers uitgenodigd; AFAS, Exact, Pro Management en Reelezee. Na de visie en reactie op de voorgelegde vragen van deze partijen treft u onze conclusie aan.

Mohamed Amri, manager product management, AFAS

Wat is voor u de essentie van SBR/XBRL?

“De essentie van SBR is wat mij betreft in twee woorden samen te vatten: digitalisering en standaardisatie. En dan heb ik het natuurlijk over de rapportageketen. Ik stel vast dat het potentieel van SBR nog lang niet volledig wordt benut. In het fiscale domein heeft SBR nog niets extra’s gebracht t.o.v. het BAPI-tijdperk (eigen XML formaat belastingdienst) en dat is jammer. Voorbeeld: voorheen werden de consistentieregels van de Belastingdienst door AFAS in de eigen software ingebouwd. SBR zou dat overbodig maken omdat die regels in de formula link base zouden worden opgenomen. Maar tot op heden werkt die formula link base niet goed. Ook met de BTW aangifte zijn we weinig tot niets opgeschoten met SBR, die aanleverstroom was toch al sterk gedigitaliseerd. Richting de KvK zou je nog kunnen zeggen dat het een voordeel is dat de papierstroom wordt vervangen door digitale aanlevering, maar zolang de wettelijke kaders daar nog niet op zijn aangepast, zal papier nog wel even de boventoon voeren. Ten slotte is het op zich een goed idee dat de kredietrapportages (t.b.v. revisies) gedigitaliseerd worden. De grote bottleneck is echter dat de banken nog steeds geen incentive aan de markt geven die overtuigend genoeg is om massaal op SBR over te stappen. Dat is precies de reden waarom AFAS momenteel geen SBR-kredietrapportages ondersteunt. We hebben het al klaar staan, hoor, maar hebben er bewust voor gekozen om het vooralsnog niet aan onze klanten ter beschikking te stellen”.

Welke schakels in de rapportageketen profiteren het meest van SBR/XBRL? En welke het minst? En wat verwacht u hiervan in de toekomst?

“In de huidige opzet zouden het vooral de uitvragende partijen moeten zijn die het meest profiteren van SBR. Nog preciezer moet je concluderen dat SBR alleen een succes is waar er sprake is van volledige exclusiviteit in de aanlevering. En dat geldt op dit moment eigenlijk alleen voor de Belastingdienst. De tweede conclusie is helaas dat de schakel die ooit administratieve lastenverlichting is beloofd, namelijk de ondernemer, misschien nog wel het minste merkt van SBR. Zo lang er geen wezenlijke herpositionering van SBR plaatsvindt, zal dat in de toekomst nauwelijks veranderen, denk ik”.

Wat is voor uw bedrijf de business case van SBR?

“Ik ben van mening dat er op dit moment überhaupt geen goede business case te maken is voor SBR. Dat komt vooral omdat het mutatieniveau ontbreekt. Pas als je de digitalisering en standaardisatie tot op het laagste detailniveau kunt faciliteren, ontstaan er geweldige mogelijkheden. Voor de implementatie moet er dan natuurlijk nog wel het nodige gebeuren. Bijvoorbeeld een basis van best practices templates ontwikkelen, zo worden interne en externe rapportages een stuk eenvoudiger en beter. Bovendien denk ik dat we moeten toegroeien naar een situatie waarbij er niet zozeer rapportages op maat worden samengesteld en uitgestuurd, maar waarbij uitvragende partijen de benodigde data met behulp van gecontroleerde en goed beveiligde webservices uit de database trekken. Als we dat voor elkaar krijgen is er pas echt sprake van een Digitale Revolutie, we zijn nu eigenlijk nog veel te veel bezig om elke keer dezelfde data te verplaatsen”.

Vindt u dat het volledige potentieel van SBR al is/wordt benut? Zo nee, wat ontbreekt er nog en hoe komt dat?

“Kijkend naar de informatieketen hebben alle partijen (ondernemers, intermediairs, softwareleveranciers en uitvragende partijen) nog veel huiswerk te doen. Wie er moet beginnen? Ik denk dat de overheid en de banken allereerst moeten zorgen voor stabiele technische en regelgevende kaders. Als we er vervolgens in slagen om de standaardisatie op mutatieniveau door te voeren, zal je zien dat softwareleveranciers aan de slag gaan om hun oplossingen echt SBR ready te maken.

In mijn ogen moeten zij zich daarbij laten leiden door de gedachte om meer en betere service aan hun klanten te bieden, niet om er geld aan te verdienen. Wij moeten het onze klanten makkelijker maken, dan haken ondernemers en intermediairs aan, daar ben ik van overtuigd.

Toekomstmuziek? Nee hoor, het goede nieuws is, dat we niet zo heel ver van die situatie af zitten. Als het referentie grootboekschema breed ingezet en gebruikt wordt (bijvoorbeeld: standaard opnemen in de auditfile) dan zetten we met elkaar al een hele grote stap in de goede richting”.

Thijs Sauër, Senior Product Marketing Manager, Exact Software

Wat is voor u de essentie van SBR/XBRL?

“SBR/XBRL geeft de mogelijkheid om in hoge mate financiële informatie te classificeren en rubriceren waardoor de kwaliteit van de uitgewisselde informatie op een hoger niveau terecht komt. SBR maakt het mogelijk dat hergebruik van financiële informatie efficiënter kan plaatsvinden en dus de kosten daarvan omlaag kan brengen”.

Welke schakels in de rapportageketen profiteren het meest van SBR/XBRL? En welke het minst? En wat verwacht u hiervan in de toekomst?

“Hoe hoger men zit in de rapportageketen hoe meer voordeel men heeft bij het invoeren van SBR/XBRL. Juist op een hoger niveau kan, doordat men op een eerder niveau in de keten SBR/XBRL heeft ingevoerd, grote voordelen behalen. Koppeling van informatie op een plek hoger in de keten wordt hierdoor beter herkenbaar en uniform.

Idealiter zou XBRL-GL¹ de tagging in de boeking zelf moeten plaatsvinden om een zo efficiënt mogelijke data te labelen (en over te dragen).

*Systemen aan de bron van de financiële keten hebben het minste voordeel van omdat daar geen input in SBR/XBRL plaatsvindt en omdat er geen sprake is van een eenduidige classificatie van hoe de informatie geordend moet worden. Een financieel rekeningschema is in Nederland **vorm**vrij wat rekeningnummers en omschrijvingen betreft. Voor een eenvoudige koppeling is dus altijd actie van de gebruiker noodzakelijk. Hoe hoger in de keten hoe beter de SBR koppelingen te voorspellen en automatisch te koppelen zijn”.*

Wat is voor uw bedrijf de business case van SBR?

“Rapportage in SBR vindt momenteel plaats aan het einde van de keten. Voor Exact is dat rapportageproces op dit moment de BTW aangifte, hetgeen wij al jaren in SBR ondersteunen. De verandering van de vraag van onze klanten zal leidend zijn voor ontwikkelingen op dit gebied”.

Vindt u dat het volledige potentieel van SBR al is/wordt benut? Zo nee, wat ontbreekt er nog en hoe komt dat?

“Nee, het volledige potentieel wordt zeker nog niet volledig benut. Wij ervaren dat de markt er nog onvoldoende naar vraagt om dit in de financiële software op te nemen om er daarna daadwerkelijk wat mee te doen. De vraag gaat meer en meer op het niveau van benchmarking komen waarbij dit de verdere ontwikkeling van SBR zou kunnen ondersteunen. De invoering en de adoptie van het RGS (redactie: Referentie Grootboek Schema) zou naar onze mening stimulerend kunnen werken om op dit terrein stappen vooruit te maken”.

¹ XBRL-GL staat voor XBRL General Ledger of XBRL Global Ledger. Doelstelling is financiële gegevens tot op transactieniveau vast te leggen in een standaard (uitwisselingsformaat).

Kees Schaap, eigenaar van Pro Management

Wat is voor u de essentie van SBR/XBRL?

“Meerwaarde creëren voor accountant en klanten door vanuit meerdere programma’s, platforms financiële maar ook niet financiële informatie te verzamelen en te integreren. Binnen de voedingsbranche genereren we nu periodiek, een voortgangs-app.

De informatie komt vooral uit de saldibalans maar is ook samengesteld uit niet-financiële informatie zoals m2 vloeroppervlak, lengte van de balie of het aantal personeelsuren in de periode. Door gebruik te maken van XBRL kunnen we de informatie verzamelen en omzetten naar gekleurde blokjes die de prestatie voor de ondernemer weergeven.

Klanten hebben meer behoefte aan regelmatige tussentijdse informatie en updates dan de jaarrekening over afgelopen jaar. De intermediair maakt daarbij een stap van jaarrekeningen productie naar advisering.

Dergelijke ontwikkelingen moeten en zullen komende tijd een vogelvlucht krijgen en maken het leuk om met cijfers te werken”.

Welke schakels in de rapportageketen profiteren het meest van SBR/XBRL? En welke het minst? En wat verwacht u hiervan in de toekomst?

“De klant zou het meest moeten profiteren. Voorwaarde daarbij is wel dat de intermediair zijn extracomptabele gegevens centraal beschikbaar heeft. Het merendeel van de intermediairs heeft dat niet goed voor elkaar. Het overgrote deel van de extracomptabele gegevens, goed voor zo’n 70% van de jaarrekening of kredietrapportage, is bijvoorbeeld in Word bestanden opgeslagen. De intermediair kan zo nooit de beoogde efficiency realiseren en dus merkt de klant geen voordeel van SBR.

Voor het merendeel van de intermediairs is SBR een kostenpost geweest, aanschaf van een PKI certificaat en vaak een SBR software update. Hopelijk dat de SBR verplichtingen hen nu wel aanzet om de extracomptabele gegevens nu centraal en logisch te registreren.

Het is moeilijk te zeggen wie er nu het meeste profiteert van de SBR/XBRL. De overheid profiteert namelijk ook nog niet optimaal. De KvK kan bijvoorbeeld zelf nog geen XBRL rapport terugleveren, ze sturen nog een pdf. Ook de Belastingdienst heeft beperkt meerwaarde, zij hebben de ene goed lopende elektronische aanlevering ingeruild voor de andere. Achter de schermen wordt nog niet met XBRL gewerkt.

Alle betrokken partijen, intermediairs en uitvragende partijen moeten nog veel zaken omzetten. We moeten er minder over praten en meer doen. Zo moeilijk is het allemaal niet”.

Wat is voor uw bedrijf de business case van SBR?

“Eigenlijk is XBRL op zich zelf niet zozeer een business case voor ons. Het op een gestructureerde wijze opslaan en verzamelen van informatie wel, de XBRL taxonomie helpt ons daarbij. Kern is dat Big Data is opgeslagen in logische databases. Als Pro Management kunnen wij hierdoor informatie eenvoudig verzamelen en een actuele benchmark rapporteren met XBRL als basis. Ik zie de ontwikkeling van jaarrekening naar KPI’s, krachtige indicatie cijfers die nu periodiek maar straks continue voor de klant beschikbaar zijn.

Waar softwareleveranciers nu vooral leven van de consultancy zal dat komende jaren veranderen. We zullen met steeds meer kant-en-klare softwaremodules werken. Dat vereist wel dat SBR in de basis van het programma is ingebed. De klant, intermediair, kiest vervolgens de modules, programma’s die hem passen.

Die voorsprong hebben wij al en dat geeft ons, samen met de gestructureerde opslag van data een concurrentie voordeel”.

Vindt u dat het volledige potentieel van SBR al is/wordt benut? Zo nee, wat ontbreekt er nog en hoe komt dat?

“SBR is nu nog een consultancy project met een lange adem. Het ontbreekt nog aan veel praktijkkennis en –ervaring.

Als die wel aanwezig zijn en SBR wordt volop ingezet dan kunnen we grote stappen maken. Die stappen blijven nu nog uit. Neem de KvK, je wordt wel uitgenodigd om in SBR de jaarrekening in te sturen maar men kan nog niet in SBR terug rapporteren. Hetzelfde geldt voor het CBS.

Het grote probleem is dat men nog steeds gewend is deze gegevens digitaal in Word, Excel of pdf op te slaan en dan over te nemen of steeds individueel te koppelen aan taxonomieën die jaarlijks veranderen. Er zijn al 48 taxonomieën. Die werkwijze is dus niet houdbaar.

Men moet anders gaan denken. Niet meer opzien tegen het omzetten van huidige, traditionele, werkmethoden naar SBR-berichten. Dat heeft geen nut. Men moet de systemen zo inrichten dat digitale gegevensuitwisseling gewoon is.

SBR moet in de basis worden ingericht, ingebouwd. Dan is men pas klaar voor de toekomst. Momenteel tracht men huidige rapportages, zoals jaarrekeningen, te koppelen aan taxonomieën. Dat zal steeds heel veel werk en dus kosten met zich brengen. Het moet dus absoluut anders.

De gegevens die in taxonomieën zijn opgenomen dienen logisch te zijn gerangschikt in digitale systemen, databases.

Ook softwareleveranciers moeten anders gaan denken. Niet meer nabouwen van traditionele werkmethoden, maar denken vanuit digitale mogelijkheden.

Een voorbeeld is het standaard grootboekschema, RGS, een mooie stap in de goede richting om saldibalansen beter uitwisselbaar te krijgen omdat precies is vastgelegd welke code wat inhoudt. Een eenduidig rekeningschema in plaats van de duizenden verschillende die nu worden gebruikt. Dat is een mooi voorbeeld. Ja, natuurlijk hebben wij het RGS al geïmplementeerd”.

Wilko Stronks, eigenaar van Reelezee

Wat is voor u de essentie van SBR/XBRL?

“SBR is voor mij op een standaard gegevens uitwisselen met zo veel mogelijk systemen in de keten, door ondernemer, accountant, softwareprogramma’s en uitvragende partijen. SBR gaat ook veel verder dan huidige programma koppelingen of uitwisseling van gegevens op basis van csv of xml bestanden. Met XBRL heb je geen conversies of mapping meer nodig, tezamen met publieke taxonomieën heb je dan ook een echte uitwisseling in plaats van een vertaling die beperkt is tot enkele programma’s.

Als we op basis van één standaard, SBR informatie kunnen uitwisselen dan kan de accountant in samenspraak met de ondernemer een efficiënte keten inrichten. Met welke producten, softwareprogramma’s, die keten dan wordt ingericht is niet aan mij of aan het SBR programma, dat zoekt de markt zelf wel uit.

Mijn standpunt is dat iedereen zou moeten wensen dat er primair op basis van SBR kan worden uitgewisseld. Dan heeft iedere gebruiker de keus om de keten met de producten van zijn voorkeur in te richten, en daarbij een maximaal efficiënte route te bouwen”.

Welke schakels in de rapportageketen profiteren het meest van SBR/XBRL? En welke het minst? En wat verwacht u hiervan in de toekomst?

“Het administratief voordeel, het gehele idee achter SBR, ligt op dit moment met name bij de uitvragende partijen, maar in potentie bij de ondernemer. De Belastingdienst is daarbij de grootste ontvanger, het voordeel van SBR is daar echter zeer beperkt. SBR en Digipoort hebben immers de plaats ingenomen van het XML - Bapi systeem waardoor de winst met SBR zelf, achter de voordeur, beperkt is.

Alhoewel het gebruik van SBR kredietrapportages nog beperkt is, zie ik dat Banken veel kunnen profiteren van de SBR standaard. Zij kunnen op een eenvoudige manier over actuele en gestandaardiseerde informatie beschikken waar zij dat voorheen met veel meer moeite en vertraging konden.

Voor het bedrijfsleven en de intermediair zelf is er nog helemaal geen lastenverlichting bereikt.

In opdracht van het SBR programma zijn door experts berekeningen uitgevoerd die inzicht geven in de publieke kosten/baten van SBR. Daaruit blijkt een aanzienlijke besparing voor de BV Nederland. Maar deze kan alleen worden gerealiseerd als SBR door softwareleveranciers zo wordt ingebouwd dat de intermediair de gehele keten efficiënter kan inrichten.

Binnen de keten vallen de baten voor een deel bij de uitvragende partijen, en voornamelijk bij de ondernemers, maar de kosten voor een groot deel bij software leveranciers en de intermediairs”.

Wat is voor uw bedrijf de business case van SBR?

“Voor de boekhoudsoftware is die er niet direct. De SBR integratie kost ons vooral veel denktijd en ontwikkelbudget om SBR zodanig te integreren dat het zonder extra inspanning goed aansluit bij de werkwijze van administreren van intermediairs en ondernemers. Voor die functie verwachten wij geen extra inkomsten te kunnen realiseren. Wel kunnen we meer innovatieve software aanbieden waarmee we ons onderscheiden van de rest van de markt. We bieden binnenkort een scala aan additionele rapportages en controles m.b.v. SBR die we kunnen toepassen in aanvullende dienstverlening.

Bij ons tweede product, onze Accountancy Portal staat de communicatie tussen intermediair en klant centraal. SBR standaardisatie is voor Portals natuurlijk de ideale basis om de uitwisseling tussen alle verschillende programma's en partijen mogelijk te maken en te verrijken.

Naast onze eigen business case zie ik het toch ook als plicht om als partij in de keten bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van SBR. Wij denken en gaan verder dan de SBR verplichtingen.

Zo stellen wij bijvoorbeeld een standaard ter beschikking voor de vastlegging en beheer van alle extracomptabele SBR gegevens. Dit betreffen de gegevens die op dit moment veelal niet elektronisch zijn vastgelegd bij ondernemer of intermediair. Deze standaard is gebaseerd op de Banken- en Nederlandse Taxonomie waar we de extracomptabele uit hebben gefilterd en vastgelegd in een nieuw instance document².

De klant of intermediair kan zelf bepalen of en waar hij deze 'niet financiële' gegevens wil registreren, binnen een financieel programma, de rapportage software of een portal. Daar moeten wij geen keuze in willen maken, dat kan de klant of intermediair prima zelf”.

² Een instance (document) is een op XBRL gebaseerde document waar de (financiële) feiten in staan die tussen verzender en ontvanger worden gecommuniceerd. De instance bevat een koppeling met de taxonomie, zodat het doel van de rapportage, semantiek, structuur, consistentie bij alle partijen bekend is.

Vindt u dat het volledige potentieel van SBR al is/wordt benut? Zo nee, wat ontbreekt er nog en hoe komt dat?

“Nee, we maken nog lang geen volledig gebruik van het SBR potentieel. Iedere softwareleverancier onderschrijft dat SBR een rijke standaard methode is om gegevens uit te wisselen. De vervolgstap om de eigen software daarvoor ook fundamenteel om te bouwen wordt nog nauwelijks gemaakt.

Een aantal softwareleveranciers ziet SBR niet direct als een voordeel op de korte termijn. De standaardisatie van de gegevens maakt geautomatiseerde uitwisseling tussen bijvoorbeeld verschillende softwareproducten veel sneller en met nauwelijks kans op fouten. Daarmee krijgt de gebruiker, ondernemer of intermediair, veel meer opties om zijn efficiënte werkprocessen in te richten met software die daarin goed samenwerkt met andere. De klant kan immers het beste van meerdere leveranciers kiezen.

Ook een deel van de intermediairs stelt vraagtekens bij de directe voordelen van software waarin SBR is geïntegreerd. Het ontwikkelen van meer uitgebreide dienstverlening op basis van efficiënte SBR automatisering is niet zo eenvoudig, maar naar mijn mening wel een echte oplossing voor de veranderende Accountancypraktijk. Nu SBR verder doorontwikkelt, bankkoppelingen met administratiesoftware toenemen, scan & boek oplossingen meer worden toegepast, vervallen veel administratieve taken en daarmee dus ook omzet. Dat gebeurt niet van vandaag op morgen maar intermediairs moeten wel anticiperen op deze ontwikkelingen.

In de markt worden benchmarking of dashboards als initiatieven gezien die dankzij SBR nu snel uitgebreider kunnen worden ingezet binnen de dienstverlening van intermediairs. Ik ben voorstander van deze initiatieven, maar vaak zijn ze nog niet gebaseerd op door SBR gestandaardiseerde gegevens.

Persoonlijk denk ik dat een heel actieve samenwerking tussen alle software en intermediair partijen binnen de keten nodig is om echte verdere stappen in efficiëntie met SBR te bereiken. De overheid kan hierin goed faciliteren, maar vooral de intermediairs en hun koepelorganisaties zullen de drijvende kracht achter deze innovatie moeten vormen”.

Conclusies

Op basis van de inventarisatie en de gesprekken concluderen wij dat na tien jaar SBR slechts in beperkte mate wordt omarmd door softwareleveranciers en dat verplichtstelling van SBR-rapportages (zoals voor de BTW-aangifte en ICP-opgave) de belangrijkste drijfveer is.

Een beperkt aantal softwareleveranciers pakt SBR voortvarend op. Zij nemen SBR mee bij de verdere ontwikkeling van de eigen software en ontwikkelen nieuwe producten en diensten die met SBR binnen handbereik liggen. Het is te hopen dat deze innovatieve softwareleveranciers de toon zetten waardoor ook andere leveranciers SBR serieus oppakken.

Bij de Belastingdienst en de KvK is sprake van eenrichtingsverkeer. SBR-rapportages kunnen (c.q. moeten) aangeleverd worden in SBR. Intermediairs kunnen via commerciële software niet over voor ingevulde aangiftegegevens beschikken en de KvK verstrekt de jaarrekening slechts in PDF-formaat. Ook vanuit de banken is sprake van eenrichtingsverkeer als het gaat om SBR-informatiestromen. Wij zien een belangrijke rol weggelegd voor deze uitvragende partijen om de SBR-informatiestroom richting branchepartijen, intermediairs en ondernemers op gang te brengen. De Belastingdienst wil in het voorjaar van 2015 de vooringevulde aangiftegegevens in SBR aanleveren. Laten we hopen dat ook de overige SBR stromen op gang komen en dat hier niet nog eens tien jaar overheen gaat.

Het aanstaande Referentie Grootboek Schema (RGS) kan een volgende stap zijn om SBR meer of beter te integreren binnen de verschillende softwareprogramma's. Meerdere softwareleveranciers hebben al toegezegd het RGS op te nemen in hun software. (Zie ook de interviews met softwareleveranciers.) Een vervolgstap om de gewenste administratieve lastenverlichting te realiseren is dat intermediairs op termijn het RGS als basis voor hun standaard grootboekschema's hanteren.

Verder lijkt 'benchmark' vooral het toverwoord om SBR vlot te trekken en in haar volle omvang te gaan benutten.

Om meer inzicht te hebben in de ontwikkeling op het gebied van SBR verschijnt eind juni, begin juli een publicatie waarbij ook de SBR initiatieven van de diverse andere partijen in kaart worden gebracht. Naast de nu geïnterviewde softwareleveranciers zijn dat naast de verschillende uitvragende partijen bijvoorbeeld ook brancheorganisaties.

Wilt u meer weten? Op www.SBRsoftwarecheck.nl staan diverse publicaties. Ook kunt u contact opnemen met uw koepelorganisatie.

Deze publicatie maakt deel uit van een reeks publicaties vanuit het SBR Koepeloverleg in samenwerking met GBNed. Voor de meest actuele gegevens en de status van leveranciers over SBR en softwarepakketten kunt u terecht op www.SBRsoftwarecheck.nl, de SBR website van de gezamenlijke koepelorganisaties.